

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Erityisasiantuntija Kanerva Sunila

MUISTIO
1.6.2020

LIITE 1

EHDOTUS TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN ASETUKSEKSI VOIMALAITOSTEN OMAKÄYTTÖLAITTEISTA ANNETUN KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN ASETUKSEN 1 §:N MUUTTAMISESTA

1. Tausta

Pääministeri Marinin hallitusohjelmaan on kirjattu, että sähkön varastoinnin kaksinkertainen verotus poistetaan myös pumppuvoimaloiden ja nykyistä pienempien akkujen osalta. Ehdotuksen tarkoituksena on toteuttaa kirjaus pumppuvoimaloiden osalta säätämällä pumppuvoimalaitoksessa veden pumppaamisessa tarvittavat laitteet voimalaitoksen omakäyttölaitteiksi, jolloin niissä kulutettava sähkö olisi valmisteverotonta.

Sähkön valmisteverottomuudesta säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996, *sähköverolaki*) 7 §:ssä. Pykälän 1 kohdan mukaan valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on sähkö, joka kulutetaan voimalaitoksen sähkön tai yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon omakäyttölaitteissa. Energiaverodirektiivin (2003/96/EY) 14 artiklan 1 kohdan alakohdan mukaan jäsenvaltion on vapautettava verosta energiatuotteet ja sähkö, joita käytetään sähkön tuottamiseen, sekä sähkö, jota käytetään sähköntuotantokyvyn säilyttämiseen. Sähköverolain 2 §:n 12 kohdan mukaan voimalaitoksella tarkoitetaan tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä sekä varastoida sähköä sähkövarastossa. Sähköverolain 2 §:n 11 kohdan mukaan omakäyttölaitteilla tarkoitetaan niitä laitteita ja koneistoja, jotka laitoksessa tarvitaan sähkön tai sähkön ja lämmön tuottamiseen ja tuotantovalmiuden ylläpitämiseen ja jotka tarvitaan laitoksen aiheuttamien ympäristöhaittojen poistamiseen tai pienentämiseen. Lisäksi 11 kohta sisältää valtuutussäännöksen, jonka mukaan kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset niistä laitteistoista ja koneistoista, jotka luetaan omakäyttölaitteiksi. Omakäyttölaitteista säädetään voimalaitosten omakäyttölaitteista annetulla kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella (309/2003).

Pumppuvoimalaitoksen voidaan katsoa sisältyvän sähköverolain voimalaitoksen määritelmään sähköä tuottavana laitoksena. Tällöin sen sähköntuotantoon käytettävät laitteet voisivat olla myös omakäyttölaitteista annetun kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksen 1 § 9 kohdassa määriteltyjä laitteita. Pykälän 9 kohdan mukaan omakäyttölaitteita ovat myös muut voimalaitosalueella olevat energian tuottamiseen, tuotantovalmiuden ylläpitämiseen sekä energian siirtoon liittyvät koneistot ja laitteet. Pumppuvoimalaitoksen verokohtelusta on kuitenkin ollut tulkinnallista epäselvyyttä, ja asiointilan selkeyttämiseksi ehdotetaan, että pumppuvoimalaitoksen veden pumppaamisessa tarvittavat laitteet säädetään omassa kohdassaan sähköverolain 2 §:n 11 kohdan tarkoittamiksi omakäyttölaitteiksi.

Veden pumppaamisessa tarvittavia, sähköä kuluttavia laitteita ovat laitostyyppistä riippuen esimerkiksi erillisten pumppujen tai käänteisesti ajettavien turbiinien käyttämät sähkömoottorit, niiden mahdolliset säätölaitteistot sekä veden virtauksen säätelyyn osallistuvat (esimerkiksi venttiilien) sähkökäyttöiset toimilaitteet. Sähköä tuottaessaan pumppuvoimalaitos toimii vesivoimalaitoksen tavoin.

2. Ehdotettujen muutosten sisältö

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetusta (309/2003) muutettaisiin siten, että asetuksen 1 §:n listaan omakäyttölaitteista lisättäisiin uutena 9 kohtana pumppuvoimalaitoksen veden pumppaamiseen liittyvät laitteet. Tällöin veden pumppaamiseen liittyvien laitteiden kuluttama sähkö olisi sähköverolain 7 §:n mukaisesti valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta. Lisäksi asetuksen 1 §:n johdantolause muutettaisiin vastaamaan sähköverolain 2 §:n kohtien numeroinnissa tapahtunutta muutosta. Voimassa olevasta 1 §:n 9 kohdasta tulisi 1 §:n 10 kohta.

3 Ehdotuksen vaikutukset

Ehdotuksella ei odoteta olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Suomessa ei tällä hetkellä ole yhtään pumppuvoimalaitosta, eikä potentiaalisia pumppuvoimalaitoksen sijoituspaikkoja käytännössä ole monta korkeuserojen ollessa pieniä. Esitys ei pienentäisi verokertymää nykyiseen nähden.

Esityksen tarkoituksena on selventää pumppuvoimalaitosten verokohtelua ja siten osaltaan kannustaa pumppuvoimalaitosten käyttöön. Pumppuvoimalaitoksilla voidaan lisätä joustoa voimajärjestelmään, mikä on tärkeää vaihtelevalla uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön määrän kasvaessa. Jouston lisääminen voimajärjestelmässä on olennaista asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

4 Valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä.

Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot...

5 Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan päivänä kuuta 2020.